

Republica Moldova

AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU REGLEMENTARE ÎN ENERGETICĂ

HOTĂRÎRE Nr. HANRE382/2010
din 02.07.2010

cu privire la aprobarea Regulamentului privind măsurarea energiei electrice în scopuri comerciale

Publicat : 05.11.2010 în MONITORUL OFICIAL Nr. 214-220 art. 765 Data intrării în vigoare

În conformitate cu prevederile art. 7 - art. 9 din Legea nr. 124-XVIII din 23 decembrie 2009, cu privire la energia electrică (Monitorul Oficial, 2010, nr. 23-24, art. 33), în temeiul art. 31 și art. 52, alin. (6) din Legea cu privire la energia electrică, Consiliul de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă **Regulamentul privind măsurarea energiei electrice în scopuri comerciale**, în redacție nouă.

2. Se abrogă Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE, nr. 211 din 14 aprilie 2006 cu privire la aprobarea Regulamentului privind măsurarea energiei electrice în scopuri comerciale (Monitorul Oficial, 2006, nr. 102-105, art. 369), înregistrat la Ministerul Justiției la data de 29 iunie 2006, cu numărul 454.

3. Direcția reglementări și licențiere va monitoriza aplicarea de către participanții la piața energiei electrice a prevederilor Regulamentului aprobat.

DIRECTORUL GENERAL AL ANRE Victor PARLICOV

Directori

Mariana BOTEZATU

Marin PROFIR

Leonid BELINSCHI

Nicolae RAILEANU

Nr. 382. Chișinău, 2 iulie 2010.

Aprobat:

prin Hotărârea Consiliului

de Administrație al ANRE

Regulamentul

privind măsurarea energiei electrice în scopuri comerciale

SECȚIUNEA 1

SCOPUL ȘI DOMENIUL DE APLICARE

1. Regulamentul privind măsurarea energiei electrice în scopuri comerciale (în continuare Regulament) stabilește principiile și condițiile în care urmează să se realizeze măsurarea în scopuri comerciale a cantităților de energie electrică produsă, importată, exportată, tranzitată, transportată, distribuită, furnizată și consumată.
2. Prezentul Regulament se aplică raporturilor juridice ce apar în legătură cu punctele de măsurare a cantităților de energie electrică în scopuri comerciale. Punctele de măsurare destinate măsurării cantităților de energie electrică în scopuri tehnice nu fac obiectul prezentului Regulament.
3. Prevederile prezentului Regulament se aplică la:
 - a) stabilirea punctelor de măsurare;
 - b) măsurarea cantităților de energie electrică produsă, importată, exportată, tranzitată, transportată, distribuită, furnizată și consumată;
 - c) definirea funcțiilor și a obligațiilor producătorilor, ale operatorului rețelei de transport și de sistem, ale operatorilor rețelelor de distribuție, ale furnizorilor și ale consumatorilor în legătură cu măsurarea energiei electrice;
 - d) colectarea datelor cu privire la echipamentele de măsurare și a datelor obținute urmare a citirii indicațiilor echipamentelor de măsurare, în scopul facturării și menținerea bazelor de date;
 - e) prezentarea datelor cu privire la echipamentele de măsurare și a datelor obținute urmare a citirii indicațiilor echipamentelor de măsurare în scopul facturării și asigurarea transparenței privind activitatea de măsurare a energiei electrice;
 - f) măsurarea valorilor mărimilor specifice serviciilor de sistem, colectarea și acumularea datelor respective.
 1. Prevederile prezentului Regulament se aplică în mod nediscriminatoriu producătorilor, operatorului rețelei de transport și de sistem, operatorilor rețelelor de distribuție, furnizorilor și consumatorilor, inclusiv la eliberarea avizelor de racordare la rețeaua electrică, la montarea și la exploatarea echipamentelor de măsurare.
 2. Prezentul Regulament stabilește reguli pentru măsurarea:
 - a) cantităților de energie electrică livrată în rețeaua electrică de transport și/sau de distribuție de la centralele electrice și a cantităților de energie electrică consumată de centralele electrice pe parcursul perioadelor de staționare;
 - b) cantităților de energie electrică intrată în rețeaua electrică de transport;
 - c) cantităților de energie electrică transportată de operatorul rețelei de transport și de sistem și intrată în rețelele electrice de distribuție;
 - d) cantităților de energie electrică importată, exportată și tranzitată prin sistemul electroenergetic;

- e) cantităților de energie electrică în punctele de schimb dintre rețelele electrice de distribuție;
- f) cantităților de energie electrică furnizată consumatorilor finali, inclusiv celor eligibili;
- g) valorilor mărimilor specifice serviciilor de sistem prestate de către furnizorii de servicii.

SECȚIUNEA 2

NOȚIUNI ȘI DEFINIȚII

1. În sensul prezentului Regulament, noțiunile de bază sunt utilizate cu următoarea semnificație:

Activitate de măsurare	Ansamblu de acțiuni (măsurarea propriu-zisă, citirea indicațiilor echipamentelor de măsurare, colectarea datelor cu privire la indicațiile echipamentelor de măsurare, gestionarea bazei de date cu privire la echipamentele de măsurare și prezentarea informației ce ține de măsurarea energiei electrice) desfășurate de către producător, operatorul rețelei de transport și de sistem, operatorul rețelei de distribuție și furnizor în legătură cu măsurarea și înregistrarea cantităților de energie electrică.
Contor de energie electrică	Aparat electric destinat măsurării cantității de energie electrică ce parcurge un circuit concret.
Contor cu corecții de pierderi	Aparat de măsurare care poate estima și înregistra pierderile de energie electrică între punctul de măsurare și punctul de delimitare a proprietății.
Contor de energie electrică de control	Contor de energie electrică montat astfel încât să măsoare aceleași mărimi pe care le înregistrează contorul de energie electrică comercial și care servește pentru verificarea corectitudinii înregistrărilor contorului de energie electrică comercial.
Loc de consum	Amplasament al instalațiilor de utilizare ale unui consumator final, inclusiv ale subconsumatorilor săi, unde se consumă energie electrică furnizată prin unul sau prin mai multe puncte de delimitare. Un consumator final poate avea mai multe locuri de consum.
Punct de măsurare	Loc în sistemul electroenergetic sau loc situat la interconexiunile dintre sistemele electroenergetice unde, în scopuri comerciale, se măsoară cantitățile de energie electrică produsă, transportată, importată, exportată, tranzitată și furnizată.
Sistem automatizat de măsurare	Ansamblu de echipamente ce asigură măsurarea, în scopuri comerciale, a cantităților de energie electrică produsă, transportată, importată, exportată, tranzitată, distribuită, furnizată, precum și care asigură colectarea automată a datelor din contoarele electrice, stocarea și păstrarea acestora în baza de date și care are posibilitatea de transmitere a informației.

SECȚIUNEA 3

DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE DE BAZĂ

1. Activitatea de măsurare a energiei electrice este efectuată de către producător, operatorul rețelei de transport și de sistem, operatorul rețelei de distribuție și furnizor. Consumatorul final este în drept să participe la măsurarea energiei electrice.
2. Operatorul rețelei de distribuție este în drept să instaleze contoare de energie electrică de control pentru a determina cantitățile de energie electrică intrată în rețeaua electrică de distribuție. Cu acordul producătorului sau al operatorului rețelei de transport și de sistem, operatorul rețelei de distribuție poate instala contoare de energie electrică de control și în alte

puncte de măsurare a fluxurilor de energie electrică. Contoarele de energie electrică de control trebuie să aibă caracteristici identice contoarelor de energie electrică ce servesc pentru măsurarea în scopuri comerciale a energiei electrice. Cu acordul scris al părților, la tranzacțiile cu energie electrică, indicii contoarelor de energie electrică de control pot fi utilizați la determinarea cantităților de energie electrică în cazul ieșirii din funcție a contoarelor de energie electrică ce servesc pentru măsurarea în scopuri comerciale a energiei electrice.

3. Operatorul rețelei de transport și de sistem este obligat să accepte solicitarea operatorului rețelei de distribuție, a furnizorului de a participa la controlul sau la citirea indicațiilor echipamentelor de măsurare ale consumatorilor finali instalațiile de utilizare ale cărora sunt racordate la rețeaua electrică de transport.
4. În legătură cu măsurarea energiei electrice producătorul, operatorul rețelei de transport și de sistem și operatorul rețelei de distribuție au următoarele obligații:

a) să asigure, în toate punctele de măsurare aflate în responsabilitatea sa, dotarea cu echipamente de măsurare legalizate, adecvate, verificate metrologic, în conformitate cu prevederile prezentului Regulament și potrivit Legii Metrologiei nr. 647-XIII din 17 noiembrie 1995 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, ediție specială, pag.4);

b) să asigure configurarea, instalarea, verificarea metrologică periodică și exploatarea echipamentelor de măsurare în conformitate cu prevederile prezentului Regulament și legislația în domeniu;

c) să asigure măsurarea tuturor parametrilor necesari, în funcție de categoria punctelor de măsurare aflate în responsabilitatea sa;

d) să asigure funcționarea echipamentelor de măsurare în clasa de precizie indicată pentru categoria pentru care au fost concepute;

e) să asigure respectarea cerințelor de securitate, așa cum sunt ele definite pentru fiecare punct de măsurare;

f) să asigure accesul la informațiile din baza de date a echipamentelor de măsurare în conformitate cu prevederile prezentului Regulament;

g) să asigure accesul la echipamentele de măsurare, inclusiv la cele de control, a energiei electrice intrată în sau ieșită din rețeaua electrică, pentru citirea indicațiilor la fața locului, pentru verificarea funcționării și pentru verificarea schemei de conectare și a sigiliilor;

h) să elaboreze și să aplice, după coordonare cu Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (în continuare Agenție), procedurile de control al echipamentelor de măsurare;

i) să elaboreze și să aplice, după coordonare cu Agenția, procedura de determinare a corecțiilor în cazul în care punctul de măsurare nu coincide cu punctul de delimitare;

j) să asigure securitatea datelor primare (indicațiilor echipamentelor de măsurare) și a rezultatelor obținute în urma prelucrării lor;

k) să asigure colectarea și stocarea datelor echipamentelor de măsurare;

l) să elaboreze și să aplice, după coordonare cu Agenția, proceduri de determinare a cantităților de energie electrică în cazul ieșirii din funcție a echipamentului de măsurare;

m) pentru sistemele de citire automată, să definească și să aplice proceduri de rezervă pentru citirea

datelor în cazul în care s-au defectat sistemele sau liniile de comunicare.

1. Producătorul, operatorul rețelei de transport și de sistem, operatorul rețelei de distribuție sînt obligați să asigure în cel mai scurt timp repunerea în funcțiune sau înlocuirea echipamentului de măsurare pentru care s-a înregistrat un incident.
2. Operatorul rețelei de distribuție va acționa în conformitate cu prevederile Regulamentului pentru furnizarea energiei electrice, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, nr. 314 din 4 decembrie 2008 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr. 30-33, art. 104), în caz de ieșire din funcțiune a echipamentului de măsurare instalat la consumatorii finali ale căror instalații de utilizare sînt racordate la rețeaua electrică de distribuție.
3. Operatorul rețelei de transport și de sistem și operatorul rețelei de distribuție sînt obligați să pună la dispoziție furnizorilor informația solicitată de aceștia cu privire la datele aferente echipamentului de măsurare și referitor la indicațiile echipamentelor de măsurare instalate la consumatorii finali cu care furnizorii au încheiat contracte de furnizare a energiei electrice.
4. Echipamentul de măsurare trebuie să asigure măsurarea volumelor de energie electrică:
 - a. produsă de generatoarele centralei electrice;
 - b. utilizată pentru necesitățile proprii și de gospodărire (separat) la centralele electrice și la stațiile de transformare;
 - c. utilizată pentru necesitățile proprii ale sistemului electroenergetic;
 - d. furnizată consumatorilor finali prin liniile electrice directe de la barele centralei electrice;
 - e. intrată în rețeaua electrică de transport sau de distribuție;
 - f. furnizată consumatorilor finali ale căror instalații de utilizare sînt racordate la rețelele electrice de transport sau de distribuție;
 - g. transmisă prin liniile de tranzit (separat în fiecare direcție);
 - h. exportată.

SECȚIUNEA 4

CATEGORII DE PUNCTE DE MĂSURARE

1. Se stabilesc următoarele categorii de puncte de măsurare a energiei electrice în funcție de cerințele distincte față de echipamentul de măsurare și în funcție de responsabilul de achiziționarea și instalarea echipamentului de măsurare și de efectuarea activității de măsurare:

Categoria A: Puncte de măsurare a cantităților de energie electrică livrată în rețeaua electrică de transport sau de distribuție de la centralele electrice.

Categoria B: Puncte de măsurare a cantităților de energie electrică importată, exportată și tranzitată prin sistemul electroenergetic, puncte de măsurare de la interconexiunile cu alte sisteme electroenergetice și puncte de măsurare a cantităților de energie electrică intrată în rețeaua electrică de distribuție din rețeaua electrică de transport.

Categoria C: Puncte de măsurare a cantităților de energie electrică furnizată consumatorilor finali a căror instalații de utilizare sînt racordate direct la rețeaua electrică de transport, indiferent de tensiunea liniei electrice sau de tensiunea primară/secundară a transformatorului de forță.

Categoria D: Puncte de măsurare a cantităților de energie electrică furnizată consumatorilor finali a căror instalații de utilizare sînt racordate la rețeaua electrică de distribuție cu tensiunea egală sau mai mare de 6 kV sau care au în proprietate sau în posesie stații sau puncte electrice de transformare.

Categoria E: Puncte de măsurare a cantităților de energie electrică furnizată consumatorilor finali ale căror instalații de utilizare sînt racordate la rețeaua electrică de distribuție, cu excepția celor din categoria D.

1. Punctul de măsurare și de instalare a echipamentului de măsurare se stabilește în punctul de delimitare. Derogări de la această prevedere sunt posibile în cazuri întemeiate, în conformitate cu legislația în domeniu. În cazul consumatorilor finali, echipamentul de măsurare se amplasează doar în limitele teritoriului consumatorului final.
2. În cazul locurilor de consum alimentate prin mai multe instalații de racordare pot fi stabilite mai multe puncte de măsurare.

SECȚIUNEA 5

PROCURAREA, INSTALAREA, EXPLOATAREA ȘI ÎNTREȚINEREA

ECHIPAMENTULUI DE MĂSURARE

1. Echipamentul de măsurare ce va fi instalat în punctele de măsurare de categoria A se achiziționează de către producători.
2. Instalarea, exploatarea, verificarea metrologică periodică, repararea și înlocuirea echipamentului de măsurare în punctele de măsurare de categoria A se efectuează de către producător, din contul acestuia.
3. Producătorul este responsabil de integritatea echipamentului de măsurare și a sigiliilor aplicate acestuia.
4. Operatorul rețelei de transport și de sistem este responsabil de achiziționarea, de instalarea, de exploatarea, de verificarea metrologică periodică, de repararea și de înlocuirea echipamentului de măsurare instalat în punctele de măsurare de categoria B. Operatorul rețelei de transport și de sistem este responsabil de integritatea echipamentului de măsurare respectiv și a sigiliilor aplicate acestuia.
5. Operatorul rețelei de transport și de sistem este responsabil de instalarea, de exploatarea, de întreținerea și de verificarea metrologică periodică a echipamentului de măsurare, instalat în punctele de măsurare de categoria C. Cheltuielile pentru achiziționarea, instalarea, exploatarea, verificarea metrologică periodică, repararea și înlocuirea echipamentului de măsurare instalat în punctele de măsurare de categoria C, se suportă de consumatorii finali respectivi.
6. Consumatorii finali ale căror instalații de utilizare se racordează direct la rețeaua electrică de transport, sunt responsabili de integritatea echipamentului de măsurare și a sigiliilor aplicate.
7. Operatorul rețelei de distribuție este responsabil de instalarea, de exploatarea, de întreținerea și de verificarea metrologică periodică a echipamentului de măsurare, instalat în punctele de măsurare de categoria D și E.
8. Consumatorii finali ale căror instalații de utilizare se racordează la rețeaua electrică de distribuție cu tensiunea egală sau mai mare de 6 kV și/sau care au în proprietate sau în posesie stații ori puncte electrice de transformare achită cheltuielile pentru achiziționarea, instalarea, exploatarea, verificarea metrologică periodică, repararea și înlocuirea echipamentului de măsurare instalat în punctele de măsurare de categoria D.
9. Consumatorii noncasnici cărora li se furnizează energie electrică prin puncte de măsurare de categoria E achită cheltuielile pentru achiziționarea, instalarea, exploatarea, verificarea metrologică, repararea și înlocuirea echipamentului de măsurare. Pentru consumatorii casnici, cheltuielile legate de procurarea, verificarea metrologică, instalarea, exploatarea, întreținerea, repararea și înlocuirea echipamentelor de măsurare se suportă de către operatorul rețelei de distribuție, furnizor.
10. Integritatea echipamentului de măsurare, instalat în punctele de măsurare de categoriile D, E și a sigiliilor aplicate, este în responsabilitatea consumatorilor finali.

11. Repararea, înlocuirea echipamentului de măsurare deteriorat din vina consumatorului final va fi efectuată din contul acestuia.
12. Modificarea locului amplasării echipamentului de măsurare, la solicitarea consumatorului final, se efectuează din contul acestuia.
13. Repararea, înlocuirea echipamentului de măsurare defectat în rezultatul acțiunii personalului operatorului rețelei de transport și de sistem, al operatorului rețelei de distribuție sau al furnizorului va fi efectuată din contul titularului de licență respectiv.

SECȚIUNEA 6

CERINȚE PENTRU ECHIPAMENTUL DE MĂSURARE

1. Contoarele electronice și cu inducție trebuie să fie legalizate și verificate metrologic în modul stabilit de Legea metrologiei și incluse în Registrul de stat al mijloacelor de măsurare al Republicii Moldova, iar caracteristicile tehnice ale contoarelor de energie electrică trebuie să corespundă prevederilor standardelor în vigoare.
2. Contoarele electronice de energie electrică trebuie să memoreze valorile înregistrate timp de cel puțin 45 de zile, fără ca exactitatea lor de măsurare să fie afectată.
3. Citirea indicațiilor contorului de energie electrică, locală și de la distanță, nu trebuie să fie condiționată de prezența tensiunii pentru măsurat.
4. În funcție de numărul de senzori și de tipul energiei electrice vehiculate (activă sau reactivă), se utilizează contoare de energie electrică cu posibilități de înregistrare în unul sau în ambele senzori și pentru unul sau pentru ambele tipuri de energie electrică (activă sau reactivă).
5. Măsurarea se face folosind tensiunile și curenții de pe toate cele trei faze.
6. Transformatoarele de curent și transformatoarele de tensiune prin care se conectează contoarele electronice și cu inducție de energie electrică trebuie să fie legalizate și verificate metrologic și incluse în Registrul de stat al mijloacelor de măsurare al Republicii Moldova, iar caracteristicile tehnice ale transformatoarelor trebuie să corespundă prevederilor standardelor în vigoare.
7. Se instalează numai echipamente de măsurare care au fost verificate metrologic și dețin buletinul de verificare metrologică valabil pentru termenul stabilit. Se vor instala doar contoare de energie electrică la care timpul de la ultima verificare metrologică nu depășește 1 an.
8. Clasa de exactitate a contoarelor electronice de energie electrică activă, instalate în punctele de măsurare de categoria A, B, C și D nu va fi mai joasă de 0,5S. Pentru contoarele de energie electrică reactivă clasa de exactitate nu va fi mai joasă de 1. Clasa de exactitate a transformatoarelor de curent și a transformatoarelor de tensiune ce vor fi instalate în punctele de măsurare de categoriile A, B, C și D nu va fi mai joasă de 0,5.
9. Înfășurările secundare ale transformatoarelor de curent, la care se conectează contoarele de energie electrică și alte aparate de măsurare nu se utilizează pentru alimentarea altor aparate și circuite.
10. Locul instalării echipamentului de măsurare, instalarea echipamentului de măsurare, sarcina transformatoarelor de curent și de tensiune, pierderile de tensiune în conductoarele de conexiune a diferitor componente ale echipamentului de măsurare, trebuie să corespundă prevederilor Normelor de amenajare a instalațiilor electrice (ПУЭ).
11. La punerea în funcțiune a echipamentului de măsurare se întocmește procesul-verbal de dare în exploatare a echipamentului de măsurare, modelul căruia se aprobă de Agenție.

SECȚIUNEA 7

CERINȚE PENTRU INSTALAREA ECHIPAMENTULUI DE MĂSURARE ÎN PUNCTELE DE MĂSURARE DE CATEGORIILE A ȘI B

1. Parametrii și caracteristicile tehnice ale echipamentului de măsurare ce va fi instalat în punctul de măsurare de categoria A se stabilesc de către operatorul rețelei de transport și de sistem sau de către operatorul rețelei de distribuție de comun acord cu producătorul și se indică în avizul de racordare la rețeaua electrică de transport sau la rețeaua electrică de distribuție, cu respectarea clasei de exactitate a contorului de energie electrică, a transformatorului de curent și de tensiune, în conformitate cu pct. 38.
2. Producătorul este obligat să instaleze echipament de măsurare ce va include contor electronic de energie electrică cu capacitatea măsurării orare a cantităților de energie electrică și a puterii electrice, cu capacitatea stocării datelor pe parcursul a cel puțin 1 an, cu posibilitatea conectării contorului la sistemul automatizat de măsurare a energiei electrice și de citire la distanță a indicațiilor și cu posibilitatea depistării timpului defectării contorului, indiferent de puterea instalată a centralei electrice.
3. În punctele de măsurare a energiei electrice de categoriile A și B se instalează numai contoare electronice de energie electrică performante care au posibilitatea înregistrării atât a cantităților de energie electrică activă, cât și a cantităților de energie electrică reactivă, în toate patru cadrane.
4. Operatorul rețelei de transport și de sistem este obligat să instaleze echipamente de măsurare ce vor include contoare electronice de energie electrică, cu capacitatea măsurării orare a cantităților de energie electrică și a puterii electrice, cu capacitatea stocării datelor pe parcursul a cel puțin 1 an, cu posibilitatea conectării contorului la sistemul automatizat de măsurare a energiei electrice și a citirii la distanță a datelor înregistrate de contor, cu posibilitatea depistării timpului defectării contorului și cu respectarea cerințelor față de clasa de exactitate a contorului, a transformatorului de curent și de tensiune, în conformitate cu pct. 38.
5. Ceasurile interne ale echipamentelor de măsurare verificate metrologic care stochează indicii trebuie să fie capabile să se sincronizeze pe baza unui semnal de sincronizare extern.

SECȚIUNEA 8

CERINȚE PENTRU INSTALAREA ECHIPAMENTULUI DE MĂSURARE ÎN PUNCTELE DE MĂSURARE DE CATEGORIA C

1. În punctele de măsurare a energiei electrice de categoria C se instalează numai contoare electronice de energie electrică performante, care au capacitatea măsurării orare atât a cantităților de energie electrică și de putere activă, cât și a cantităților de energie electrică și de putere reactivă, în toate patru cadrane, cu posibilitatea conectării contorului la sistemul automatizat de măsurare a energiei electrice și a citirii la distanță a datelor înregistrate de contor, cu posibilitatea depistării timpului defectării contorului și a respectării cerințelor față de clasa de exactitate a contorului electronic de energie electrică, a transformatorului de curent și de tensiune, conform pct. 38.
2. Echipamentul de măsurare va fi racordat numai la tensiunea primară a transformatorului de forță, care este în proprietatea sau în posesia consumatorului, și care este racordat la rețeaua electrică de transport.
3. Parametrii și caracteristicile tehnice ale echipamentului de măsurare ce va fi instalat în punctul de delimitare a proprietății consumatorului final și a operatorului rețelei de transport și de sistem se stabilesc de operatorul rețelei de transport și de sistem în avizul de racordare.
4. Operatorul rețelei de transport și de sistem este obligat să indice consumatorului final, iar acesta din urmă este obligat să instaleze echipamentul de măsurare care va corespunde cerințelor pct. 47.

SECȚIUNEA 9

CERINȚE PENTRU INSTALAREA ECHIPAMENTULUI DE MĂSURARE ÎN PUNCTELE DE MĂSURARE

DE CATEGORIA D

1. În punctele de măsurare a energiei electrice de categoria D se instalează numai contoare electronice performante care au posibilitatea înregistrării atât a cantităților de energie electrică și de putere activă, cât și a cantităților de energie electrică și de putere reactivă, cu respectarea clasei de exactitate a contorului de energie electrică, a transformatorului de curent și de tensiune, în conformitate cu pct. 38.
2. Echipamentul de măsurare se racordează numai la tensiunea primară a transformatorului de forță, cu excepția consumatorilor finali care au în posesie sau în proprietate transformator de forță cu puterea electrică de până la 400 kVA inclusiv și care sunt în drept să racordeze echipamentul de măsurare și la tensiunea secundară a transformatorului de forță.
3. Parametrii tehnici ai echipamentului de măsurare ce va fi instalat în punctul de măsurare de categoria D se stabilesc de operatorul rețelei de distribuție în avizul de racordare a instalațiilor electrice ale consumatorilor finali la rețeaua electrică de distribuție.
4. Operatorul rețelei de distribuție este obligat să indice consumatorului final, iar acesta din urmă este obligat să instaleze echipamentul de măsurare ce va include contor electronic de energie electrică cu capacitatea măsurării orare a cantităților de energie electrică și a puterii electrice consumate și cu posibilitatea înregistrării momentului defectării contorului de energie electrică și a lipsei tensiunii, indiferent de puterea transformatorului de forță ce va fi racordat la rețeaua electrică de distribuție.
5. În cazul eliberării avizului de racordare, unde se indică puterea electrică mai mare de 1 MW, operatorul rețelei de distribuție este în drept să solicite instalarea contoarelor electronice de energie electrică cu posibilitatea citirii la distanță a datelor înregistrate de contor.

SECȚIUNEA 10

CERINȚE PENTRU INSTALAREA ECHIPAMENTULUI DE MĂSURARE ÎN PUNCTELE DE MĂSURARE DE CATEGORIA E

1. În punctele de măsurare a energiei electrice de categoria E, cu excepția consumatorilor casnici, vor fi instalate contoare electronice de energie electrică la punctele de măsurare ale cărora pot fi instalate atât contoare electronice de energie electrică cât și contoare de energie electrică cu inducție, la alegerea furnizorului, a operatorului rețelei de distribuție.
2. Clasa de exactitate a contoarelor electronice de energie electrică și cu inducție ce se instalează nu trebuie să fie mai joasă de 2, atât pentru măsurarea energiei electrice active, cât și pentru măsurarea energiei electrice reactive, după caz. Consumatorii noncasnici aleg clasa de exactitate a contoarelor electronice de energie electrică ce vor fi instalate. Pentru consumatorii casnici înregistrarea energiei electrice reactive nu este obligatorie.
3. În circuitele echipamentului de măsurare se utilizează transformatoare de curent ale căror înfășurări pentru măsurare au clasa de exactitate nu mai joasă de 0.5.
4. Parametrii și caracteristicile tehnice ale echipamentului de măsurare ce va fi instalat în punctul de măsurare a energiei electrice de categoria E se stabilesc de operatorul rețelei de distribuție în avizul de racordare.

SECȚIUNEA 11

CERINȚE DE SECURITATE A ECHIPAMENTULUI DE MĂSURARE

1. Echipamentul de măsurare instalat în punctele de măsurare de categoria A se sigilează de operatorul rețelei de transport și de sistem, de operatorul rețelei de distribuție și de producător.
2. Echipamentele de măsurare instalate în punctele de măsurare de categoria A trebuie să dispună de:

a) sigiliul mărcii metrologice de verificare aplicat de verificatorul metrolog, desemnat de autoritatea centrală de metrologie;

b) sigilii aplicate de operatorul rețelei de transport și de sistem, de operatorul rețelei de distribuție și de producător la elementele echipamentului de măsurare;

c) sigilii ce împiedică schimbarea parametrilor contorului electronic de energie electrică, aplicate de producător, de operatorul rețelei de transport și de sistem sau de operatorul rețelei de distribuție.

1. Echipamentul de măsurare instalat în punctele de măsurare de categoria B se sigilează de către operatorul rețelei de transport și de sistem. Excepție de la această regulă sunt punctele de măsurare a energiei electrice în care se măsoară energia electrică intrată în rețeaua electrică de distribuție din rețeaua electrică de transport, caz în care echipamentul de măsurare se sigilează, atât de operatorul rețelei de transport și de sistem, cât și de operatorul rețelei de distribuție.
2. Echipamentul de măsurare instalat în punctele de măsurare de categoria C se sigilează atât de operatorul rețelei de transport și de sistem cât și de furnizorul cu care consumatorul final respectiv a încheiat contract de furnizare a energiei electrice.
3. Echipamentele de măsurare instalate în punctele de măsurare de categoria B și C trebuie să dispună de:

a) sigiliul mărcii metrologice de verificare aplicat de verificatorul metrolog, desemnat de autoritatea centrală de metrologie;

b) sigiliul aplicat de operatorul rețelei de transport și de sistem, de operatorul rețelei de distribuție sau de furnizor, după caz, la elementele echipamentului de măsurare;

c) sigilii ce împiedică schimbarea parametrilor contorului electronic de energie electrică, aplicate de operatorul rețelei de transport și de sistem, de operatorul rețelei de distribuție, după caz.

1. Operatorul rețelei de distribuție, furnizorii cu care consumatorii finali, instalațiile de utilizare ale cărora sunt racordate la rețeaua electrică de transport, au încheiat contracte de furnizare a energiei electrice, sunt în drept să aplice sigilii echipamentului de măsurare instalat în punctul de măsurare de categoria C. Operatorul rețelei de transport și de sistem este obligat să asigure efectuarea acestor proceduri.
2. Configurarea sau parametrizarea contoarelor electronice de energie electrică instalate în punctele de măsurare de categoria A, B și C se efectuează de către operatorul rețelei de transport și de sistem numai local, după înlăturarea sigiliului fizic și după utilizarea parolei de acces, în prezența obligatorie a părților implicate, și cu consemnarea acestor operațiuni într-un proces-verbal semnat de către părțile implicate. În cazul în care centrala electrică este racordată la rețeaua electrică de distribuție, aceste lucrări se efectuează de către operatorul rețelei de distribuție în prezența obligatorie a producătorului.
3. Circuitele aferente transformatoarelor de curent și de tensiune destinate măsurării cantităților de energie electrică, instalate în punctele de măsurare de categoriile A, B și C, trebuie securizate prin conexiuni efectuate în șiruri de cleme și în cutii de borne sigilate. Securizarea circuitelor respective se efectuează de către operatorul rețelei de transport și de sistem, în prezența obligatorie a părților implicate, și cu întocmirea obligatorie a unui proces-verbal semnat de toate părțile implicate. În cazul în care centrala electrică este racordată la rețeaua electrică de distribuție, aceste lucrări se efectuează de către operatorul rețelei de distribuție în prezența obligatorie a producătorului.
4. Echipamentul de măsurare instalat în punctele de măsurare de categoriile D și E se sigilează de către operatorul rețelei de distribuție.

5. Contoarele de energie electrică instalate în punctele de măsurare de categoriile D și E trebuie să fie prevăzute cu:
- a) sigiliul mărcii metrologice de verificare aplicat de verificatorul metrolog, desemnat de autoritatea centrală de metrologie;
 - b) sigilii aplicate de către operatorul rețelei de distribuție la elementele echipamentului de măsurare;
 - c) sigilii ce împiedică schimbarea parametrilor contorului electronic de energie electrică, după caz, aplicate de operatorul rețelei de distribuție.
1. Circuitele aferente transformatoarelor de curent și de tensiune, destinate măsurării cantităților de energie electrică, instalate în punctele de măsurare de categoriile D și E, trebuie securizate prin conexiuni efectuate în șiruri de cleme și în cutii de borne sigilate. Securizarea circuitelor respective se efectuează de către operatorul rețelei de distribuție.
 2. Configurarea sau parametrizarea contoarelor electronice de energie electrică, instalate în punctele de măsurare de categoriile D și E, se efectuează de către operatorul rețelei de distribuție numai local, după înlăturarea sigiliului fizic și utilizarea parolei de acces, în prezența obligatorie a consumatorului final și altor părți implicate, după caz.
 3. La configurarea sau la parametrizarea contoarelor electronice de energie electrică și la sigilarea lor, precum și la sigilarea transformatoarelor de curent și de tensiune trebuie să se întocmească un proces-verbal, în două exemplare, semnat de operatorul rețelei de transport și de sistem sau de operatorul rețelei de distribuție și de producător sau de consumatorul final, după caz.
 4. Operatorul rețelei de transport și de sistem, operatorul rețelei de distribuție, împreună cu producătorii, furnizorii și consumatorii finali, pot stabili de comun acord măsuri suplimentare de sigilare și de securizare pentru echipamentul de măsurare.

SECȚIUNEA 12

ACCESUL LA ECHIPAMENTELE DE MĂSURARE

1. Operatorul rețelei de transport și de sistem are acces liber la echipamentul de măsurare instalat în punctele de măsurare de categoria A (în cazul în care centrala electrică este racordată la rețeaua electrică de transport), B și C în scopul citirii indicațiilor echipamentului de măsurare, pentru efectuarea controlului echipamentului de măsurare și al sigiliilor aplicate lui, pentru parametrizarea și/sau configurarea contoarelor electronice de energie electrică. Operatorul rețelei de transport și de sistem de comun acord cu producătorul sau consumatorul final pot stabili prin contract timpul și condițiile efectuării acestor lucrări.
2. Operatorul rețelei de distribuție, furnizorii au dreptul de a participa la efectuarea de către operatorul rețelei de transport și de sistem a lucrărilor enumerate în punctul 74. În vederea exercitării dreptului menționat, operatorul rețelei de transport și de sistem va prezenta, la solicitare, operatorilor rețelelor de distribuție și furnizorilor graficul de efectuare a lucrărilor planificate, enumerate la pct. 74. Operatorii rețelelor de distribuție, furnizorii vor confirma participarea prin poștă electronică, fax, telefon. Operatorul rețelei de transport și de sistem este obligat să informeze operatorii rețelelor de distribuție și furnizorii despre timpul efectuării lucrărilor de control al echipamentului de măsurare, de parametrizare și/sau de configurare a contoarelor electronice de energie electrică, care au caracter neplanificat, în timp util, care să permită celor din urmă să-și exercite dreptul de participare.
3. Operatorul rețelei de distribuție, furnizorii au acces liber la echipamentul de măsurare instalat în punctele de măsurare de categoria A, B, C, D și E în scopul citirii indicațiilor echipamentului de măsurare, pentru efectuarea controlului echipamentului de măsurare și al sigiliilor aplicate lui, iar la punctele de măsurare din categoria C, D și E și în vederea parametrizării și/sau a

configurării contoarelor electronice de energie electrică. Operatorul rețelei de distribuție și furnizorii de comun acord cu producătorul, operatorul rețelei de transport și de sistem, consumatorul final pot stabili prin contract timpul și condițiile efectuării acestor lucrări.

4. În cazul refuzului de către consumatorul final de a permite accesul operatorului rețelei de transport și de sistem, operatorului rețelei de distribuție sau furnizorului la echipamentul de măsurare, ultimii sunt în drept să procedeze la deconectarea de la rețeaua electrică a instalațiilor de utilizare ale consumatorilor finali respectivi. Dacă accesul la echipamentul de măsurare este interzis furnizorului, acesta va solicita operatorului rețelei de transport și de sistem, operatorului rețelei de distribuție, după caz, să deconecteze de la rețeaua electrică instalațiile de utilizare ale consumatorilor finali respectivi.

SECȚIUNEA 13

VERIFICAREA METROLOGICĂ ȘI CONTROLUL ECHIPAMENTELOR DE MĂSURARE

1. Verificarea metrologică periodică a echipamentului de măsurare se efectuează în conformitate cu prevederile Legii metrologiei.
2. Producătorul este obligat să efectueze verificarea metrologică periodică a echipamentului de măsurare instalat în punctul de măsurare de categoria A.
3. Operatorul rețelei de transport și de sistem, operatorul rețelei de distribuție, după caz, sunt obligați să ducă evidența verificării metrologice periodice a echipamentelor de măsurare instalate în punctele de măsurare a energiei electrice de categoria A.
4. Producătorul, operatorul rețelei de transport și de sistem, operatorul rețelei de distribuție, furnizorul sau consumatorul final, pot solicita efectuarea verificării metrologice de expertiză a echipamentului de măsurare. Plata pentru verificarea metrologică de expertiză se suportă de partea care solicită efectuarea acestei verificări.
5. În cazul în care operatorul rețelei de transport și de sistem, operatorul rețelei de distribuție sau furnizorul solicită efectuarea verificării metrologice de expertiză a echipamentului de măsurare instalat în punctul de măsurare de categoria A și se confirmă că echipamentul de măsurare nu se încadrează în limitele admisibile ale erorii, producătorul este obligat să restituie cheltuielile pentru efectuarea verificării metrologice de expertiză, suportate de operatorul rețelei de transport și de sistem, de operatorul rețelei de distribuție sau de furnizor.
6. Dacă se constată că echipamentul de măsurare nu se încadrează în limitele admisibile ale erorii de măsurare, se efectuează recalculări ale cantităților de energie electrică pe parcursul ultimelor trei luni luându-se în considerație diferența dintre valoarea efectivă și valoarea admisibilă a erorii de măsurare.
7. Operatorul rețelei de distribuție, furnizorul vor restitui cheltuielile suportate de consumatorul casnic pentru verificarea metrologică de expertiză a echipamentului de măsurare în cazul în care se constată că echipamentul de măsurare respectiv nu se încadrează în limitele admisibile ale erorii de măsurare.
8. Echipamentul de măsurare care nu corespunde cerințelor Legii metrologiei și prezentului Regulament nu mai poate fi utilizat.
9. Operatorul rețelei de transport și de sistem, operatorul rețelei de distribuție sau furnizorul, după caz, sunt în drept să efectueze controlul echipamentului de măsurare și al sigiliilor aplicate, care măsoară cantitățile de energie electrică vehiculată prin punctele de măsurare de categoria A. Controlul echipamentului de măsurare și al sigiliilor aplicate se efectuează numai în prezența producătorului.
10. Controlul echipamentului de măsurare instalat în punctul de măsurare de categoria A și al sigiliilor aplicate se efectuează obligatoriu de operatorul rețelei de transport și de sistem, de operatorul rețelei de distribuție nu mai rar de odată în 3 (trei) luni. În rezultatul controlului efectuat se întocmește actul de control, după modelul aprobat de Agenție, în două exemplare, câte unul pentru fiecare parte.

11. Controlul echipamentului de măsurare instalat în punctul de măsurare de categoria B (cu excepția punctelor de măsurare de la interconexiunile cu sisteme electroenergetice vecine) și C și al sigiliilor aplicate se efectuează obligatoriu de operatorul rețelei de transport și de sistem odată în șase luni. În cazul punctelor de măsurare de categoria C controlul se efectuează numai în prezența consumatorului final. Operatorul rețelei de distribuție și furnizorii sunt în drept să participe la efectuarea acestor controale.
12. Rezultatele controlului echipamentului de măsurare instalat în punctul de măsurare de categoria B se introduc în actul de control respectiv întocmit de operatorul rețelei de transport și de sistem, după modelul aprobat de Agenție și semnat de părțile implicate, iar la punctele de măsurare a energiei intrate în rețeaua electrică de distribuție din rețeaua electrică de transport, actul de control va fi semnat atât de operatorul rețelei de transport și de sistem cât și de operatorul rețelei de distribuție.
13. În rezultatul controlului echipamentului de măsurare instalat în punctul de măsurare de categoria C și al sigiliilor aplicate actul de control se întocmește în trei exemplare, câte un exemplar pentru operatorul rețelei de transport și de sistem, pentru furnizor și pentru consumatorul final.
14. Controlul echipamentului de măsurare instalat în punctele de măsurare de categoria C se va efectua de către operatorul rețelei de transport și de sistem cu participarea furnizorului sau a producătorului, după caz, cu care consumatorul final respectiv a încheiat contract de furnizare a energiei electrice.
15. În cazul în care în rezultatul controlului la punctele de măsurare de categoria C se depistează încălcarea de către consumatorul final a clauzelor contractuale care au condus la neînregistrarea sau la înregistrarea incompletă a consumului de energie electrică, operatorul rețelei de transport și de sistem, furnizorul sau producătorul, după caz, întocmesc actul de depistare a încălcării clauzelor contractuale, de modelul aprobat de Agenție.
16. Cantitatea de energie electrică consumată în cazul constatării încălcării de către consumatorul final a clauzelor contractuale care au condus la neînregistrarea sau la înregistrarea incompletă a consumului de energie electrică pe parcursul perioadei dintre două controale se calculează de furnizor sau de producător în baza datelor prezentate de operatorul rețelei de transport și de sistem, prin aplicarea sistemului paușal conform Regulamentului pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 314 din 04 decembrie 2008 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr.30-33, art. 104). Din cantitatea obținută se scade cantitatea de energie electrică facturată deja consumatorului final, iar diferența se impută spre plată consumatorului final respectiv de către furnizor sau de producător. În cazul în care consumatorul final a încheiat mai multe contracte de furnizare sau de achiziționare a energiei electrice, diferența obținută se împarte proporțional cantității facturate, ce revine fiecărui furnizor sau producător de la care consumatorul final a procurat energie electrică.
17. Verificarea metrologică și controlul echipamentului de măsurare instalat în punctele de măsurare de categoria D și E se efectuează de către consumatorul final, de operatorul rețelei de distribuție, de furnizor în conformitate cu Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice.
18. În cazul în care se stabilește că echipamentul de măsurare trifazat, instalat în punctele de măsurare de categoriile A, B și C, nu înregistrează sau înregistrează parțial (prin una sau prin două faze) consumul energiei electrice, cu excepția cazurilor de depistare a încălcării de către consumatorul final a clauzelor contractuale, părțile efectuează la fața locului măsurările necesare, determină eroarea de înregistrare a cantității de energie electrică și întocmesc actul de control al echipamentului de măsurare în două exemplare, de modelul aprobat de Agenție. După înlăturarea cauzelor ce au dus la dereglări în funcționarea normală a echipamentului de măsurare operatorul rețelei de transport și de sistem, operatorul rețelei de distribuție recalculează cantitatea de energie electrică neînregistrată din momentul producerii

evenimentului respectiv, luând în considerare eroarea de înregistrare și datele înregistrate de contorul electronic de energie electrică.

În cazul în care se stabilește că echipamentul de măsurare trifazat, instalat în punctele de măsurare de categoriile C (unde este montat contor de energie electrică cu inducție), D și E nu înregistrează sau înregistrează parțial (prin una sau prin două faze) consumul energiei electrice, cu excepția cazurilor de depistare a încălcării de către consumatorul final a clauzelor contractuale, se procedează în conformitate cu prevederile Regulamentului pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice.

1. În cazul punctelor de măsurare de categoria A, producătorul și operatorul rețelei de transport și de sistem sau operatorul rețelei de distribuție, după caz, aplică sigilii la momentul punerii sub tensiune a echipamentului de măsurare și de fiecare dată când echipamentul de măsurare a fost desigilat.
2. Desigilarea echipamentului de măsurare se efectuează în prezența obligatorie a personalului operatorului rețelei de transport și de sistem, al operatorului rețelei de distribuție, al producătorului sau al consumatorului final, după caz. Rezultatul desigilării și al sigilării echipamentului de măsurare se consemnează în actul de sigilare/desigilare, de modelul aprobat de Agenție, întocmit în două sau mai multe exemplare și semnat de părțile implicate, câte un exemplar pentru fiecare parte.
3. Operatorul rețelei de transport și de sistem va prezenta lunar furnizorilor, operatorilor rețelei de distribuție și Agenției, la solicitare, informații cu privire la echipamentele de măsurare desigilate (din punctele de măsurare de categoria A, B și C), referitor la cauzele desigilării, la punctul de măsurare în care a fost desigilat echipamentul de măsurare, la cantitatea de energie electrică ce a fost calculată drept vehiculată prin punctul respectiv de măsurare, pe parcursul perioadei în care echipamentul de măsurare nu înregistra energia electrică.

SECȚIUNEA 14

CITIREA INDICAȚIILOR ECHIPAMENTELOR DE MĂSURARE

1. Operatorul rețelei de transport și de sistem este obligat să efectueze citirea indicațiilor echipamentelor de măsurare instalate în punctele de măsurare a cantităților de energie electrică produsă/consumată de centralele electrice, a cantităților de energie electrică importată, exportată, tranzitată prin sistemul electroenergetic și, împreună cu operatorul rețelei de distribuție, să efectueze citirea indicațiilor echipamentelor de măsurare instalate în punctele de măsurare a cantităților de energie electrică intrată în rețeaua electrică de distribuție din rețeaua electrică de transport și /sau de la centralele electrice.
2. Operatorul rețelei de transport și de sistem, de asemenea, citește, împreună cu furnizorul sau cu operatorul rețelei de distribuție, dacă aceștia nu refuză să participe, indicațiile echipamentelor de măsurare a cantităților de energie electrică furnizată consumatorilor finali, instalațiile de utilizare ale cărora sunt racordate la rețeaua electrică de transport.
3. Operatorul rețelei de distribuție este obligat să citească indicațiile echipamentelor de măsurare ale tuturor consumatorilor finali instalațiile de utilizare ale cărora sunt racordate la rețeaua electrică de distribuție, precum și indicațiile echipamentelor de măsurare instalate în punctele de delimitare ale instalațiilor operatorului rețelei de distribuție cu instalațiile electrice ale operatorului rețelei de transport și de sistem și cu instalațiile centralei electrice.
4. Operatorul rețelei de distribuție și furnizorul sunt în drept să participe cu operatorul rețelei de transport și de sistem la citirea indicațiilor echipamentelor de măsurare ale consumatorilor finali racordați la rețeaua electrică de transport și la citirea indicațiilor echipamentelor de măsurare a cantităților de energie electrică intrată în rețelele electrice de distribuție de la centralele electrice.
5. Citirea indicațiilor echipamentului de măsurare instalat în punctele de măsurare de categoriile A

(în cazul în care centrala electrică este racordată la rețeaua electrică de transport), B și C se efectuează lunar de către operatorul rețelei de transport și de sistem în scopul determinării cantităților de energie electrică produsă, importată, tranzitată, exportată, intrată în rețelele electrice de distribuție și furnizată consumatorilor finali instalațiile de utilizare ale cărora sunt racordate direct la rețeaua electrică de transport în conformitate cu prevederile Regulilor Pieței Energiei Electrice, aprobate prin Hotărârea Consiliului de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, nr. 75 din 12 decembrie 2002 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr.30-34, art.47). Citirea indicațiilor echipamentului de măsurare instalat în punctele de măsurare a cantităților de energie electrică intrată în rețeaua electrică de distribuție din rețeaua electrică de transport se face în prezența obligatorie a operatorului rețelei de distribuție.

6. Citirea indicațiilor echipamentului de măsurare instalat în punctele de măsurare de categoriile A (în cazul în care centrala electrică este racordată la rețeaua electrică de transport), B și C se documentează în procese-verbale respective, întocmite conform modelului aprobat de Agenție, și semnate de părțile participante la citire. Procesele-verbale menționate se păstrează pe o perioadă de 6 ani.
7. Citirea indicațiilor echipamentului de măsurare instalat în punctele de măsurare de categoria A (în cazul în care centrala electrică este racordată la rețeaua electrică de distribuție) se efectuează lunar de către operatorul rețelei de distribuție în comun cu producătorul, în scopul determinării cantităților de energie electrică livrată de la centrală electrică în rețeaua electrică de distribuție. Operațiunea respectivă se efectuează la momentul stabilit de către operatorul rețelei de transport și de sistem.
8. Citirea indicațiilor echipamentului de măsurare, instalat în punctele de măsurare de categoriile D și E, se efectuează de operatorul rețelei de distribuție, de furnizor în conformitate cu Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice.

SECȚIUNEA 15

BAZA DE DATE A ECHIPAMENTELOR DE MĂSURARE

1. Crearea și menținerea bazelor de date ale echipamentelor de măsurare se pune în seama operatorului rețelei de transport și de sistem și a operatorului rețelei de distribuție.
2. Operatorul rețelei de transport și de sistem este obligat să mențină baza de date a tuturor echipamentelor de măsurare instalate în punctele de măsurare de categoriile A (în cazul în care centrala electrică este racordată la rețeaua electrică de transport), B și C.
3. Operatorul rețelei de distribuție este obligat să mențină baza de date a tuturor echipamentelor de măsurare instalate în punctele de măsurare de categoriile A (în cazul în care centrala electrică este racordată la rețeaua electrică de distribuție), D și E.
4. În baza de date se păstrează informația pe toată durata de funcționare a echipamentelor de măsurare. Buletinele de verificare metrologică trebuie păstrate pe suport de hârtie, în original - pentru echipamentele proprii și în copie - pentru echipamentele de măsurare, care aparțin consumatorilor finali.
5. În baza de date a echipamentelor de măsurare, creată de operatorul rețelei de transport și de sistem sau de operatorul rețelei de distribuție, se includ următoarele informații pentru fiecare echipament de măsurare luat separat:
 - a) locul punctului de măsurare;
 - b) tipul, numărul, anul de fabricație și parametrii contorului de energie electrică;
 - c) data instalării contorului de energie electrică;

- d) data ultimei verificări metrologice a contorului de energie electrică;
- e) tipul, numărul și parametrii transformatoarelor de măsură;
- f) data instalării transformatoarelor de măsură;
- g) data ultimei verificări metrologice a transformatoarelor de măsură;
- h) data ultimului control al echipamentului de măsurare;
- i) termenul de valabilitate a buletinului de verificare a contorului de energie electrică și a transformatoarelor de măsurare;
- j) indicațiile echipamentelor de măsurare, citite lunar, cu referință la procesul-verbal respectiv;
- k) cantitățile de energie electrică, calculate pentru perioadele de ieșire din funcțiune a echipamentului de măsurare;
- l) data programării și programul utilizat pentru contoarele electronice de energie electrică;
- m) alte date necesare operatorilor.

1. Operatorul rețelei de transport și de sistem va informa lunar operatorii rețelelor de distribuție și furnizorii despre toate modificările echipamentelor de măsurare instalate în punctele de măsurare de categoriile A (în cazul în care centrala electrică este racordată la rețeaua electrică de transport), B și C.
2. Operatorul rețelei de transport și de sistem, la solicitarea furnizorilor și a operatorilor rețelelor de distribuție, va pune la dispoziția lor informația detaliată din baza sa de date și va asigura, totodată, accesul la baza de date în legătură cu indicațiile echipamentelor de măsurare. Cheltuielile pentru acces sunt suportate de către solicitant.
3. Furnizorul, operatorul rețelei de distribuție utilizează datele citirii indicațiilor echipamentului de măsurare în scopul emiterii facturilor pentru energia electrică consumată.
4. Operatorul rețelei de distribuție va pune la dispoziția furnizorilor, cu care consumatorii finali au încheiat contracte de furnizare a energiei electrice, informația acumulată în baza sa de date cu privire la echipamentele de măsurare ale consumatorilor finali respectivi.
5. Operatorul rețelei de transport și de sistem și operatorul rețelei de distribuție vor păstra în bazele de date a echipamentelor de măsurare informația cu privire la indicațiile echipamentului de măsurare în format accesibil, pe un termen de 18 luni, iar arhiva - pe o perioadă de 6 ani.

SECȚIUNEA 16

SISTEMUL AUTOMATIZAT DE MĂSURARE A ENERGIEI ELECTRICE

1. În scopul facilitării obținerii datelor cu privire la fluxurile de energie electrică tranzacționată pe piața de energie electrică, operatorul rețelei de transport și de sistem este obligat să creeze un sistem automatizat de măsurare a energiei electrice. Sistemul automatizat de măsurare a energiei electrice va corespunde cerințelor stabilite de lege.
2. Sistemul automatizat de măsurare a energiei electrice este în administrarea operatorului rețelei de transport și de sistem, iar operatorul rețelei de distribuție și furnizorul sunt în drept să acceseze direct contoarele de energie electrică instalate în punctele de măsurare de categoria A, B și C. În caz de necesitate, operatorii rețelelor de distribuție, producătorii și consumatorii finali instalațiile de utilizare ale cărora sunt racordate la rețeaua electrică de transport trebuie să pună la dispoziția operatorului rețelei de transport și de sistem spațiile necesare pentru

instalarea contoarelor de energie electrică și a altor echipamente necesare pentru crearea sistemului automatizat de măsurare a energiei electrice.

3. Sistemul automatizat de măsurare a energiei electrice trebuie să asigure acumularea, cu o periodicitate de cel puțin odată pe zi, și înregistrarea sincronă a indicațiilor orare ale contoarelor de energie electrică direct sau prin intermediul altor echipamente.
4. Sistemul automatizat de măsurare a energiei electrice trebuie să includă instalații de semnalizare care ar permite alertarea promptă a operatorului rețelei de transport și de sistem în cazul ieșirii din funcțiune a componentelor sistemului dat.
5. Pentru citirea datelor se utilizează parole de acces. Contoarele de energie electrică și alte echipamente prin intermediul cărora se citesc indicațiile contoarelor de energie electrică trebuie să înregistreze tentativele de citire cu parole incorecte.
6. Comunicarea datelor nu trebuie să afecteze performanțele de măsurare ale contoarelor de energie electrică și ale altor echipamente prin intermediul cărora se citesc indicațiile contoarelor de energie electrică.
7. Operatorul rețelei de transport și de sistem va întreprinde toate măsurile de remediere cât mai urgentă a defectelor din sistemul automatizat de măsurare a energiei electrice.
8. Abaterea bazei de timp a sistemului de citire automată față de ora oficială a Republicii Moldova este de maximum trei secunde.

SECȚIUNEA 17

DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

1. La centralele electrice existente la data intrării în vigoare a prezentului Regulament, în scopul măsurării energiei electrice utilizată pentru necesitățile proprii și de gospodărire, se permite utilizarea schemei de conectare a contoarelor electronice de energie electrică prin intermediul a două transformatoare de curent.
2. Echipamentele de măsurare, aflate în funcțiune la data intrării în vigoare a prezentului Regulament și care nu îndeplinesc cerințele acestuia, se pot utiliza numai pentru punctele de măsurare de categoriile C, D și E pe toată durata normată de exploatare, dar fără a depăși anul 2012.
3. Echipamentele de măsurare instalate în orice punct de măsurare, după modificare, înlocuire sau ieșire din funcțiune trebuie să corespundă cerințelor prezentului Regulament.
4. Operatorul rețelei de transport și de sistem, operatorul rețelei de distribuție sunt obligați să accepte propunerile consumatorilor noncasnici de a instala echipamente de măsurare cu caracteristici tehnice mai bune decât cele stabilite în prezentul Regulament, costurile aferente fiind suportate de consumatorul non-casnic.
5. În cazul schimbului de energie electrică între operatorii rețelelor de distribuție se utilizează echipamente de măsurare ce corespund cerințelor stabilite pentru echipamentul de măsurare instalat în punctele de măsurare de categoria D. Operatorii rețelelor de distribuție de comun acord pot conveni cu privire la instalarea echipamentelor de măsurare cu caracteristici tehnice mai bune decât cele stabilite în prezentul Regulament. Echipamentele respective de măsurare vor fi sigilate de ambii operatori ai rețelelor de distribuție, cu întocmirea actului de sigilare.
6. Se recomandă utilizarea contoarelor cu corecții de pierderi, legalizate și verificate metrologic conform Legii metrologiei, în cazul în care punctul de măsurare nu corespunde cu punctul de delimitare a proprietății.
7. În punctele de măsurare a energiei electrice utilizată pentru serviciile proprii ale stațiilor electrice ce aparțin operatorului rețelei de transport și de sistem sau operatorului rețelei de distribuție pot fi utilizate echipamente de măsurare ce corespund cerințelor pentru echipamentele de măsurare instalate în punctele de măsurare de categoria E.
8. Operatorul rețelei de transport și de sistem, operatorii rețelelor de distribuție nu vor ține cont de cantitățile de energie electrică înregistrată de contoarele electronice de energie electrică

drept energie electrică intrată în rețeaua electrică de transport din rețeaua electrică de distribuție în următoarele cazuri:

a) dacă lipsesc instalațiile de generare a energiei electrice, racordate la rețeaua electrică de distribuție;

b) dacă în perioada de facturare instalațiile de generare a energiei electrice, racordate la rețeaua electrică de distribuție, au staționat;

c) dacă liniile electrice aeriene și cablurile electrice de toate nivelurile de tensiune se află sub tensiune de protecție și prin ele nu se transmite energie electrică.

1. Operatorul rețelei de distribuție este în drept să blocheze intrările contorului electronic de energie electrică, prin intermediul cărora se înregistrează energia electrică intrată în rețeaua electrică de distribuție din instalația de utilizare, dacă consumatorul final nu deține instalații de generare a energiei electrice.